

téma

Poválečná architektura pohledem filmu.
Fenomén sídlišť, industriálních a infrastrukturních staveb.

vyučující

Lucia Mlynčková Tóthová, Klára Ullmannová,
lucia.mlynceкова@fa.cvut.cz, Klara.Ullmannova@cvut.cz

anotace

Cvičení je zaměřené na mapování hodnot a vztahu společnosti k architektuře vystavěné v období 1948–1989. Cílem je také prozkoumat, jak film může fungovat jako historický pramen, a jak jako médium masové komunikace spoluutváří sdílenou představu o architektuře. Studenti a studentky si zvolí stavbu nebo architektonické téma, k níž v první fázi shromáždí základní informace za pomoci archiválií a dobové nebo současné literatury, a také ověří dostupnost materiálů ve filmovém archivu. Základní informace zpracují do formuláře, kterého součástí bude text, prostřednictvím kterého popíší historickou, kulturní, vizuální i technickou podstatu stavby. V druhé fázi pak konfrontují tato fakta se zobrazením dané stavby prostřednictvím dobového a současného filmu. Při tom se zaměří na kritické zhodnocení hodnotového rámce v době vzniku filmového materiálu. Výsledkem bude rovněž teoretický, tak i filmový výstup. Práce bude probíhat ve skupinách, a celkově budou výsledkem semestru 2 výstupy:

první výstup (historická analýza)

Studující budou mít za úlohu analyzovat stavbu, přičemž vybraná stavba bude ve skupinách zmapována dle následujících kategorií:

- základní data o stavbě a autorském týmu
- kontext vzniku a stručný popis stavby
- dobový tisk, materiály ze stavebních archivů
- fotodokumentace (vlastní nebo dobová)
- text, který studující vypracují na základě získaných dat

Výsledek bude formou prezentace představen ostatním studujícím a vtělen do jednotného formuláře, jehož součástí bude i krátký popisný text vycházející z analýzy zdrojů. Cílem je naučit se vyhledávat relevantní zdroje informací, pracovat s nimi a interpretovat je v kontextu moderní/poválečné/naší architektury.

druhý výstup (architektura ve filmu)

Cílem je zamyslet se a porovnat hodnoty stavby, které byly vyzdvihovány v minulosti, a které naopak v současnosti. Čím je a čím naopak byla stavba výjimečná? Co je nebo bylo na ní nejvíce zajímavého? Kontext okolí? Historie jejího vzniku? Celkový tvar? Nebo spíše vybraný detail? Dalším cílem je také naučit se orientovat v rétorice filmového vyobrazování dobového a současného a umět si vybrat ty informace, které jsou podstatné pro komunikaci vlastního sdělení. Výsledkem práce bude krátký film, doprovázený autorským textem, vytvořeným dle pokynů. Film budou studující vytvářet ve skupinách, a to ze záběrů, které ke své stavbě dohledali ve filmovém archivu. Film tak bude jejich vlastní výpovědí na pomezí mezi dobovým a současným kontextem. V doprovodném textu pak svá zjištění okomentují a dovysvětlí.

3. 10. 2023 učebna 601	úvod ▪ představení cílů semináře, seznámení s programem, formulace zadání ▪ základy metodologie, krátká přednáška o poválečné architektuře
17. 10. 2023 učebna 601	přednáška, konzultace výběru stavby ▪ přednášky externích hostů: Adam Gajdoš, SK (spoluautor námětu série filmů IKONY) a Vladimír 518, CZ (autor připravované série filmů Architektura 58–89) ▪ konzultace výběru stavby a nasměrování ke zdrojům informací
datum teprve stanovíme, mimo harmonogram rozvrhu	exkurze ▪ společná exkurze archívem České televize
31. 10. 2023 místnost teprve stanovíme, rezervace času přes doodle	individuální konzultace první etapy ▪ studující přinesou získané informace a rozpracované karty objektu ▪ konzultace nejasností a zpřesnění dalšího postupu práce, příprava na prezentaci
14. 11. 2023 učebna 601	prezentace 1 ▪ společná prezentace dosavadních výsledků práce spojená s konzultacemi a diskusí (cílem je stručně seznámit ostatní studující s vybranou stavbou a představit dosud nashromážděné materiály a zdroje) ▪ studující připraví prezentace svých staveb (ve formátu ppt či pdf) kde uvedou: - základní data (název, autor, letopočty, lokalita a její kontext) - stručný popis stavby (pouze podstatné informace, nejlépe budou-li spjaté s vypsaným tématem) - referenční stavby (další stavby autora, jiné české či světové stavby podobného typu pro srovnání a usnadnění interpretace) - seznam doposud nashromážděných materiálů (literatura, články z dobového tisku, plány, současné i dobové fotografie) - ukázky získaných filmových podkladů ▪ délka prezentace 5 min + 2 min diskuse (prosíme o dodržování a respektování časového limitu)
28. 11. 2023 místnost teprve stanovíme, rezervace času přes doodle	individuální konzultace druhé etapy ▪ studující přednesou prvotní ukázky archivních filmů, spolu s představami výsledného střihu ▪ navážou vizemi, jak by tyto přednosti zformovali do vlastního filmu ▪ konzultace nejasností a zpřesnění dalšího postupu práce, příprava na závěrečnou prezentaci
12. 12. 2023 místnost stanovíme	finální prezentace ▪ společné promítání filmů, spolu s představením ostatních výsledků semináře (formulář + esej), společná diskuse ▪ v archivu ČT a iVysílání projít dostupné typy pořadů (dokumentární, zpravodajské, publicistické, dramatické) – dobové/historické i současné: sledovat nejen, co pořady o stavbě říkají, ale především také jak, kdo to říká, na co se soustředí, ale i co přehlíží (co je/není v záběru, která část stavby atd.) ▪ sledovat rozdíly zobrazování stavby napříč žánry a napříč dobou, konfrontovat se zobrazením a popisem stavby v literatuře
13. 12. 2022	v moodle předmětu odevzdání karty stavby a výstupů druhé etapy ▪ odevzdání karty stavby ve formátu doc., plus získané podklady (plány, fotografie, záznam rozhovoru aj.) ▪ odevzdání výsledného filmu ▪ odevzdání eseje ve formátu doc.

kde hledat

- knihovna Ústavu teorie a dějin architektury (místnost 722); nasměrování na zdroje informací je uvedeno rovněž přímo ve formuláři, s nimiž budou studující pracovat
- vybrané publikace nebo dobové časopisy jsou také dostupné online na: <https://kramerius.nkp.cz/> (Ize se přihlásit loginem ČVUT)
- dále také na webu předmětu <https://www.fa.cvut.cz/cs/studium/predmety/4853-dejiny-a-teorie-architektury-v> nebo moodle-vyuka.cvut.cz/
- archivní materiály především na místních stavebních úřadech jednotlivých měst nebo městských částí
- archivní materiály v Archivu České televize Praha, kontaktní osoba Libuše Pekárková - [+420 724 529 816](tel:+420724529816), Libuse.pekarkova@ceskatelevize.cz; také iVysilani.cz